

שופטים חי"ט שיחה א'

המלך נקרא לב, כי כל ענינו הוא בשביל העם, והנשיא ראש מצד ההנהגה רוחנית - הוראת התורה - מפני שענין השכל צריך להיות בהבדלה מהגוף, שאינו מתפעל ומשוחד מהגוף.

איתא בפרשתנו "שום תשים עליך מלך". והנה, בנוגע למלך מצינו תואר ראש - "ראש הדור הוא ככל הדור" (תשובות הרשב"א), והרמב"ם אומר שהמלך הוא "לב כל ישראל". וצריך להבין מדוע נקרא המלך לב, הרי המלך הוא המנהיג וא"כ מדוע נקרא לב ולא ראש?

והביאור: בתורה שבכתב נקרא המלך גם כן נשיא, ובלשון חכמים שם מלך מורה על הנהגה בגשמיות, ונשיא מורה על הנהגה רוחנית, דנשיא הוא ראש הסנהדרין.

והנה, אנו רואים שהמלך לוקח את כל מה שרוצה מהעם. ומצד אחד ענין זה מבטא את תוקף המלך, אך מצד שני הרי אדרבא זה מורה על חלישות המלך שכל מה שיש לו צריך לקבל מהעם. וזהו ע"ד שרואים שהלב הוא חלש, אף שהוא מחיה את שאר האברים, והוא מפני שכל ענינו אינו בשביל עצמו אלא בשביל הגוף.

וזהו שהמלך נקרא לב, כי כל ענינו הוא בשביל העם. והנשיא נקרא ראש מצד ההנהגה רוחנית - הוראת התורה - מפני שענין השכל צריך להיות בהבדלה מהגוף, שאינו מתפעל ומשוחד מהגוף.

והנה, במשה היו ב' ענינים אלו, שהוא השפיע לבני ישראל את כל צרכיהם הגשמיים, וביחד עם זה השפיע להם את התורה.